

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת בראשית

הגיליון השבועי לכל יהודי 927

כ"ג בתשרי התשס"ה
(8.10.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

החזרה לשגרה היא העיקר

לא החג הוא היעד והמטרה, אלא דווקא ימי החול הרגילים והאפורים. החג לא בא אלא להפיח רוח של קדושה והתעלות בתוך ימי החול והשגרה. המשימה האמיתית מתחילה עכשיו

לא קל להיפרד מחדש תשרי, חודש עשירי כל-כך בחגים ובמועדים. קשה להתנתק מהאווירה המרוממת והעשירה של החגים ולחזור לימי החולין האפורים והרגילים. קשה שבעתיים לעזוב את תחושת ההתעלות והאחדות שריחפה באוויר בתקופת החגים ולחשוב שאנו צפויים להיכנס לחורף רווי מתיחות, מאבקים והכרעות גורליות. כמה נפלא היה לראות את בני העם הזה בראש-השנה וביום-הכיפורים, בסוכות ובשמחת-תורה, כולם מאוחדים ודבקים בתורה אחת, באלוקים אחד. ועכשיו הכול חוזרים אל שגרת החולין.

אך האמת היא, שדווקא עכשיו מתחילה המשימה האמיתית. תקופת החגים אינה אלא הכנה והכשרה לאתגר האמיתי — להביא את האמונה והאחדות, השמחה ואהבת התורה אל תוך חיי היום-יום. לא החג הוא היעד והמטרה, אלא דווקא ימי החול הרגילים והאפורים. החג לא בא אלא להפיח רוח של קדושה והתעלות בתוך ימי החול והשגרה.

מי אנחנו באמת

אם נביט לאחור אל החגים שעברו עלינו, ניווכח כי אנו יוצאים לדרך עמוסים בתכנים ובחוויות רוחניות מגוונות ורבות. אנו נוטלים עמנו שפע אדיר של כוחות רוחניים, שאותם עלינו ליישם עכשיו בחיי היום-יום. כל חג העניק לנו 'צידה' מסוג אחר, ויחד יש לנו תרמיל עמוס.

מראש-השנה אנו נוטלים את קבלת עול מלכותו של הקב"ה. ביום הזה עמדנו כולנו לפני ה', תקענו בשופר והכתרנו עלינו מחדש את הקב"ה למלך. "מלוך על העולם כולו בכבודך", ביקשנו, והחלטנו למסור את עצמנו אל הבורא. קבלת עול מלכות שמים היא היסוד גם בחיי היום-יום, והיא באה לידי ביטוי בקריאת 'שמע ישראל' בכל יום. אך אחרי ראש-השנה אנו חשים ביתר עומק את קבלת מלכותו של הקב"ה.

ביום-הכיפורים חשפנו את המהות הפנימית שמסתתרת מאחורי כל אחד מאיתנו. גילינו

ביום הזה כי כולנו יהודים חמים, מלאי אמונה ואהבת-ה'. הוכחנו, כי משוגותינו ועוונותינו אינם מבטאים את האמת הפנימית שלנו. אף הכיסויים והכינויים שמאחוריהם אנו מסתתרים בימי השגרה אינם משקפים את מהותנו האמיתית. אחרי יום-הכיפורים כולנו מרגישים את היותנו יהודים, בנים לקב"ה.

תשובה נצחית

חג-הסוכות נתן לנו מבט מעמיק על התרומה ההדדית של כל חלקי עם-ישראל. הבנו, שאין יהודים שווים יותר ושווים פחות. נוכחנו, שבלי הערבה אין תועלת באתרוג, בלולב ובהדס. עכשיו קל לנו יותר להרגיש את אחדות העם ואת האהבה לכל חלקיו. ישבנו כולנו בסוכה אחת, שפרשה עלינו את כנפיה, ונוכחנו בכנפי השכינה הפרושות מעל העם היהודי וביד ההשגחה שמוליכה אותו בבטחה אל ייעודו.

ולבסוף בא שמחת-תורה, היום המופלא הזה שבו רוקדים כולנו עם ספר-התורה — למדנים ועמי-הארץ, נכבדים ופשוטי-עם, חסידים וותיקים וכאלה אשר מקרוב באו. אנו שמחים שיש לנו תורה ומבטאים את האהבה שבלב כל אחד ואחד מאיתנו למתנה הנפלאה שנתן לנו הקב"ה. עכשיו, כשאנו מתחילים לקרוא מחדש את התורה, אופפות אותנו השמחה והאהבה שביטאנו כלפיה בשמחת-תורה.

מצויידיים בכל אלה אנו שבים אל ימי החולין, כדי שנעשה את החולין קודש. אנחנו פותחים את החזרה לשגרה בקריאת פרשת בראשית, שבה מסופר על בריאת העולם. יש אפוא בעל-בית לעולם זה, יש מנהיג לבירה, ויש לנו על מי לסמוך.

הפרשה גם נותנת לנו תשובה ניצחת לטענות מצד אומות-העולם 'ליסטים אתם, שכבשתם ארצות'. על כך משיב עם-ישראל, כדבריו הנצחיים של רש"י: "כל הארץ של הקב"ה היא. הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו. ברצונו — נתנה להם, וברצונו — נטלה מהם ונתנה לנו". אם נדבק באמת זו — ננצח.

ספרים

משנה תורה

עם ביאור מהרבי מליובאוויטש בהוצאת מכון משנת מנחם

כרך ראשון במהדורה חדשה של הרמב"ם, עם ביאור הרבי מליובאוויטש. כרך זה מכיל את ספר המדע. לשון הרמב"ם מובאת באותיות מנוקדות. 432 עמ'. טל' 1-700-704120.

חומש אור החיים

מאת אפרים-משה קורנגוט בהוצאת אור יחזקאל

כרך רביעי במהדורה חדשה של החומש עם פירושו של אור-החיים. המחבר צירף פירוש לאור-החיים ושמך ישמח משה. עד כה הופיעו הכרכים: שמות-יתרו, משפטים-פקודי, דברים-ראה, שופטים-ברכה. טל' 054-7938550.

פאר לשולחן

מאת רפאל בצלאל בהוצאת בצלאל

לקט פנינים ופרפראות, חידות ומדרשי-פלאה על פרשיות השבוע. ספר-עזר למורים ולהורים שמעוניינים להעשיר את שולחן השבת. כ-600 עמ'. טל' 02-5810202.

וקשרתם לאות

מאת דוד רוסוף בהוצאת פלדהיים

כל מה שצריך לדעת על התפילין, מהלכות עשייתן ועד סדר הנחתן. הספר נועד במיוחד לנערי בר-מצווה, ולכן נלוו אליו גם פרקים העוסקים במהותה של בר-המצווה. ניקוד מלא. 260 עמ'. טל' 02-6518054.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניר-יוק

כניסת החג	4:39	4:54	4:45	4:57	4:55	6:08
צאת החג	6:51	5:52	5:51	5:53	5:52	6:07

המולד: אור ליום ה, בשעה 2:00

ראש-חודש: ביום השישי ביום השבת קקוש

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כוחות מיוחדים לתקופת החורף

מלמעלה ומסיוע של ה'שמש' האלוקית, ואילו בחורף העבודה קשה יותר והאדם נדרש להתגבר על קשיים ועל הסתרים.

נותנים כוחות

מכאן חשיבותה הגדולה של שבת בראשית, השבת שמברכת את חודש מרחשוון. שבת זו חלה בתוך חודש תשרי, "החודש השביעי", ה'מושב' בכול (מלשון שובע ושפע). חודש זה עשיר בחגים ובמועדים ויש בו הארה אלוקית גדולה, שממנה שואבים כוחות למשך כל ימות השנה.

שבת זו נותנת אפוא את הכוחות להתגבר על הקשיים ועל הסתרים של תקופת החורף, להצליח בעבודת ה'אתערותא דלתתא', מתוך התגברות שבאה מצד האדם עצמו (בבחינת "גבורות גשמים"), ושהשנה כולה תהיה מוצלחת בגשמיות וברוחניות.

(לקוטי שיחות כרך א, עמ' 3)

האדם מלמעלה, והוא נדרש להימשך אחר ההתעוררות וההארה שבאה מאלוהים.

לעומת זאת, החורף הוא זמן של 'אתערותא דלתתא' (=התעוררות מלמטה). זה זמן שיש בו יותר העלם והסתר, והאדם נדרש להתעורר בכוחות עצמו ולהתעלות מלמטה.

השמש האלוקית

דבר זה מוצא את ביטויו גם בעובדה שבקיץ יש הארה גדולה יותר של השמש. הגילוי האלוקי נמשל לאור השמש, "שמש ומגן ה' אלוקים". התחזקות אורה של השמש בקיץ היא השתקפות של ההארה האלוקית הגדולה יותר שקיימת אז. לעומת זאת, בחורף השמש מאירה בעוצמה חלשה יותר, דבר המשקף את העובדה שיש אז פחות התגלות אלוקית ונדרשת עבודה מלמטה.

משום כך עבודת ה' קלה יותר בקיץ, משום שהאדם נהנה אז מהתעוררות גדולה שבאה

שבת זו, שבת בראשית, היא שבת מברכים חודש מרחשוון. חודש זה נקרא מרחשוון משום שבו מתחילים לרדת גשמי החורף, ו'מר' משמעותו טיפת מים (כמו שנאמר: "כמר מדלי" – כטיפת המים המטפטפת משולי הדלי).

על הגשם צריך להתפלל, והוא תלוי בעבודת האדם. אם חס-ושלום אין מעשי האדם ראויים דיים, עלולה להיות עצירת גשמים. לעומת זאת, הטל, שמעניק לחות לצמחים בקיץ, אינו תלוי בעבודת האדם, והוא קיים תמיד, כביטוי "טל לא מיעצר" – הטל אינו נעצר ואינו נפסק.

קיץ וחורף בעבודה רוחנית

תורת החסידות מסבירה שהטל והגשם מסמלים את מהות העבודה הרוחנית המשתנה בין ימות הקיץ לימות החורף: הקיץ הוא זמן של 'אתערותא דלעילא' (=התעוררות מלמעלה), שבה מעוררים את

מן המעייץ

נושא השבוע: שבת בראשית

אמרת השבוע

יריקה של אדם הראשון

רבי ברוך-מרדכי אטינגה, מגדולי תלמידיו של רבי שניאור-זלמן מלאדי, היה רבה של העיירה בוכרויסק. הוא היה גדול בתורה ובחכמה, וכל תושבי העיר העריצוהו.

ליד ביתו נקוותה תמיד שלולית של מים, שלא התייבשה אף בהפוגות שבין הגשמים. כדי להיכנס אל הבית היו חייבים לבוסס בשלולית. ניסיונות שונים לנקות את המים הועילו לזמן קצר ביותר, ושוב התמלאה השלולית מים.

פעם הסביר זאת הרב בחינוך: "חכמינו אמרו שהקב"ה הראה לאדם הראשון את ראשי וחכמי כל דור. כאשר הגיע לדורנו, ראה אדם הראשון שבבוכרויסק יהיה רב כמוני – ירק יריקה גדולה וקרא בכזו: 'גם זה רב ייקרא!', ומאז נשארה שלולית ליד ביתי..."

להתייצב נכון

בשבת בראשית היה הרבי ה'צמח-צדק' נוהג להאריך בקריאת 'שניים מקרא ואחד תרגום' באמרו, שכפי שהאדם מציב את עצמו בשבת בראשית כך הולכת כל השנה.

הרחבה בגשמיות וברוחניות

כשאדם קובע את התנהגותו בשבת בראשית בהרחבה, באה הרחבה זו לידי ביטוי בכל השנה כולה, בכל העניינים: בהרחבה בגשמיות ובהרחבה ברוחניות.

(לקוטי שיחות)

אין הפרעה

בפרשת בראשית מתוארת בריאת העולם על-ידי הקב"ה. כאשר יהודי יוצא אל העולם כשהוא חדור בהכרה זו, שהעולם נברא בכל רגע מחדש בדבר ה', לא יראה בעיניו העולם הפרעה לתורה, אלא להפך, גם בשעה שהוא עוסק בעסקיו ישנן דברי תורה ועיסוק במעשים טובים.

(לקוטי שיחות)

מקור השפע של השנה

כל ימות השנה מקבלים שפע וחיות משבת בראשית – הן ימות החול, השבתות והמועדים הכלליים, הן המועדים הפרטיים, כמו יום הכניסה ל'חדר', יום הבר-מצווה ושאר ימי חיי האדם ומאורעותיו – כולם 'מקבלים' משבת בראשית שבאותה שנה.

(כתר-שם-טוב)

יש בורא לעולם

"בראשית" – לכל לראש יהודי צריך לדעת כי "ברא אלוקים את השמים ואת הארץ", שיש יד מנהגת לעולם, ואין הדברים מתנהלים חלילה מעצמם.

(רבי משה-לייב מסאסוב)

אפשר 'לחטוף'

בליל שמחת-תורה תרצ"א אמר הרבי הרי"צ מליובאוויטש: עדיין יכולים 'לחטוף' ולעשות תשובה. בראש-השנה – כותבים, ביום-הכיפורים – חותמים, בהושענא-דבה מוציאים 'פתקי חיים', ועד שבת בראשית אין הם יוצאים מן ההיכל.

רפואה ושכרה

הסיפור הזה אירע לפני כמאה שנה. שני יהודים, ששירתו יחדיו בצבא הצאר הרוסי, נהגו מדי בוקר להשכים קום ולהניח תפלין בחשאי. זו הייתה, כמובן, 'עברה' חמורה מאוד, ועונשה חמור.

בוקר אחד הפתיע אותם אחד הקצינים במחנה ותפס אותם בשעת 'קלקלתם'. הוא הקים קול זעקה, ובחמת-זעמו אף סטר לאחד מהם. השניים, שהיו גיבורים בגופם ועזים ברוחם, הביטו זה בזה וקראו איש את מחשבות רעהו. הם הבינו כי צרות-צרות יצמחו להם מקצין זה, אם לא ישתיקוהו במהירות. התנפלו עליו והכוהו למוות.

מיד לאחר מכן ברחו שני החיילים מן המחנה ונשאו את רגליהם הרחק משם. הם ידעו כי אם ייתפסו ויואשמו בהריגת הקצין — אחת דתם. בדרך-לא-דרך הצליחו השניים לחצות את הגבול שבין רוסיה לגרמניה.

לא חלף זמן רב וצוות החקירה הצבאי, שהוקם כדי לחקור את פרשת מותו של הקצין, הצליח לקשור את קצוות החוט שחיבר את הרג הקצין עם שני החיילים הנמלטים. כעבור ימים אחדים עלו החוקרים על עקבות הנמלטים, שהוליכו לגרמניה.

עד-מהרה התנפח המקרה מאירוע פלילי מקומי לתקרית בין מדינות. הצאר הרוסי הודיע כי שני החיילים היהודים שהים על אדמת גרמניה ודרש מהקיסר הגרמני לאתרים ולהסגירם לארצו.

הפרשה המוזרה והמסובכת הייתה לשיחת הכול. משטרת גרמניה פתחה בחיפושים נמרצים אחר שני היהודים הנמלטים. ממור מכן — הקיסר הגרמני אף איים מפורשות על האיש או הקהילה שיסיעו לשניים להסתתר.

דבר הפרשה לא נעלם גם מהגאון הרב דוד-צבי הופמן, רבה של קהילת היראים בברלין ומחשובי הפוסקים והוגי-הדעות בדורו. הוא הניח כי השניים אכן מוסתרים על-ידי אחת הקהילות היהודיות בגרמניה. בדרכי-שלו הצליח להיודע באיזו קהילה מצאו מקלט.

בחשאיית גמורה יצא הרב הופמן אל בית רבה של אותה קהילה. הוא שוחח עמו וביקש להיפגש עם השניים. רב הקהילה הזהירו כי הוא מסכן את נפשו, אך הרב הופמן התעקש. הרב המקומי הובילו למרתף אחד הבתים הסמוכים, שם התחבאו הנמלטים.

לדעת להבחין

מאז חטא עץ הדעת ועד הגאולה האמיתית והשלמה אנחנו חיים בעולם שבו מעורבים יחדיו הטוב והרע. אין טוב בלי רע ואין רע בלי טוב. הערבוב הזה נוצר בכל העולמות, אולם בעולם הזה התחתון הרע גובר על הטוב, עד שנאמר (תניא פרק ז) כי "רובו-ככולו רע, רק מעט טוב מעורב בתוכה".

עבודת האדם בעולם הזה היא 'עבודת הביורים' — לברור את הטוב מהרע. לגלות את ניצוצות הקדושה שנפלו לתוך הרע, ולהפריד את התחומים ביניהם, שהרע ימצא בתחום המוגדר לו ולא יהיה מעורבב עם הטוב. עבודה זו תגיע לשלמותה בגאולה, שאז יעביר הקב"ה את רוח הטומאה מן הארץ.

מה לעשות בכסף

כל עוד הטוב והרע מעורבים זה בזה, האדם נדרש להיות ערוני בכל רגע, כדי לדעת להבחין בין טוב ובין רע. ידוע הפתגם החסידי, שיצר הרע עלול להתלבש באצטלה של משי. הוא מופיע בלבוש של צדיק תמים, שרק הטוב והחסד לנגד עיניו, אבל מאחורי האצטלה הקדושה מסתתר אותו 'נחש' הקדמוני.

תורת החסידות מדברת על צורך תמידי ב'הבחנה שכלית' — לדעת להבחין, באמצעות השכל, בין טוב לרע. וכך אומר כ"ק אדמו"ר הרי"צ (ליקוטי-דיבורים חלק ג, עמ' תטז): "הבחנה שכלית נוגעת לעבודה בפועל, לא רק במדרגות התחתונות של עובדי ה' ושל סתם יהודים מקיימי תורה ומצוות. הבחנה שכלית נוגעת אפילו בעבודה הנעלית ביותר של צדיק גמור".

כהמחשה ליכולת של יצר הרע לחדור לדרגות הגבוהות ביותר, מובא שם סיפור מרבי מנחם-נחום מצ'רנוביל. הוא היה עני גדול ושקוע בחובות. יום אחד נכנס אליו חסיד ונתן לו סכום נכבד של שלוש-מאות רובל כסף. בני-הבית והגבאי שמחו מאוד, וכבר הכינו רשימה למי לשלם מכסף זה.

הצדיק הוסיף לקבל את החסידים, ופתאום ציווה לסגור את הדלת וישב זמן-מה בהתבודדות. לאחר מכן הורה להכניס חסיד שכבר נכנס קודם-לכן, ואחרי שזה יצא, הוסיף לקבל את החסידים הנוותרים. בסוף היום בא הגבאי והשתומם לגלות ששלוש-מאות הרובלים אינם.

סיפר לו הצדיק, שנכנס אליו יהודי והתלונן שזה כשנה לא שילם שכר לימוד, ועוד עליו לשלם דמי חכירה לפריץ, ונוסף על כך הוא עומד להשיא את בתו ואין לו פרוטה להוצאות החתונה. "כששמעתי את כל אלה, עלה בדעתי כי אפשר שהקב"ה זיכני להיות גבאי-צדקה, כי אותו הסכום הגדול שהובא לי הוא בשביל מצוות גדולות כאלה — תלמוד תורה, הצלת משפחה והכנסת כלה. ואשאל את החסיד כמה עולים חובותיו וצורכי הכנסת כלה, ואראה כי הסכום מכוון", אמר הצדיק.

עצת היצר

"כשהחלטתי לתת את הסך שלוש-מאות רובל לחסיד הנזכר, עלה ברעיוני, אם כדאי לתת סכום גדול כזה לאיש אחד — הלוא במעות אלו אפשר להחיות לכל הפחות שש משפחות, שתהיה להן פרנסה. באתי במבוכה ולא ידעתי מה לעשות... ואסגור את חדרי להתבונן איך להכריע".

לאחר ההתבוננות הגיע הצדיק למסקנה שהעצה השנייה אינה של יצר הטוב, שכן היא עלתה בדעתו רק לאחר שכבר החליט לתת את הכסף לאותו נזקק, ונראה שזו עצת היצר המבקש להניאו מקיום מצוות צדקה. "ואקיים עצת היצר הטוב ואקרא את החסיד ואתן לו את שלוש-מאות הרובל".

ומסיים אדמו"ר הרי"צ (שם עמ' 836): "יצר הרע הוא צבוע ושקרן. לפעמים הוא משים עצמו כתמים וכחרי, אולם 'שבע תועבות בלב' (משלי כו, כה). כוונתו להפיל את האדם בחטא. משום כך נחוצה תמיד הבחנה שכלית — לדעת מיהו המדבר כעת: יצר הטוב, או יצר הרע. לימוד תורת המוסר מעניק לאדם הבחנה שכלית במידה מסויימת, אך עיקר יכולת ההבחנה מצויה בתורת החסידות".

של הקהילה כולה. רב הקהילה הופתע מאומץ-ליבו של הרב הופמן ומכוננותו לסכן את עצמו, אך נכנע לדעתו.

הוציא הרב הופמן מתיקו שמלות ופאות נכריות והורה לשניים להתחפש לנשים. "בדרך אל תוציאו מילה מפיהם", הנחה אותם. "אם מישוהו

הרב הופמן שוחח עם החיילים והתרשם כי מדובר ביהודים ישרים ותמימי-לב, שעשו את המעשה רק משום שהקצין הרוסי סיכן את חייהם. הוא הודיע לרב הקהילה כי בכונתו ליטול את השניים לחסותו, ובכך להסיר את הסכנה המרחפת על ראשהו

יפנה אליכם בשאלה כלשהי, סמנו לו בתנועות ידיים כי אינכם מבינים את השפה והצביעו עליו. אני אציג עצמי כידידכם ואדבר בשמכם".

השלושה מיהרו לתחנת-הרכבת הנוסעת לברלין, כשהרב הופמן ושתי ה'נשים' נוסעים באותו קרון. הדרך עברה ללא תקלות, ובהגיעם לברלין סידר הרב הופמן לשניים מקום מסתור ודאג לכל צורכיהם.

חיפושי המשטרה הגרמנית נמשכו, אך העלו חרט. בתוך כך חלה קשות הקיסר הגרמני. העיתונות דיווחה על המחלה ואף נקבה בשם של רופאים גדולים שהוזעקו למיטתו, ללא הועיל. מצבו הוסיף להידרדר.

יום אחד זימן אליו הרב הופמן את רופאו האישי והורה לו לצאת אל הקיסר. "אמור לאנשי המלך כי יהודי ברלין מודאגים מאוד ממצב הקיסר, וכי אני — הרב דוד-צבי הופמן — שלחתי אותך לרפא אותו".

"וכי אני אצליח במקום שבו נכשלו גדולי הרופאים!?", השתומם הרופא.

ה' יהיה בעזרך ותצליח לרפא את הקיסר!", ענה לו הרב הופמן בטון נוסך ביטחון. "לאחר שתצליח במשימתך", הוסיף, "ודאי יציע לך הקיסר תמורה. בקש אפוא ממנו כי יעניק אזרחות גרמנית לשני החיילים היהודים".

הצלחת רופאו של הרב הופמן הייתה מופלאה. אנשי הקיסר התרשמו מאוד מהדרך שבה הציג את עצמו (כפי שהודרך). הם הובילוהו למיטת החולה והושיטו לו את כל העזרה. והנה, הלא-יאומן קרה — הקיסר הגיב טוב על הטיפול שהעניק לו הרופא מברלין. בתוך ימים התאווש הקיסר ממחלתו.

בדיוק כפי שצפה הרב הופמן — כן היה. "הושעת אותי מסבל רב והצלת את חייי", אמר לו הקיסר, "כיצד אנמול לך?". הרופא השיב כי לעצמו אין הוא מבקש דבר, אך אם יעניק הקיסר אזרחות לשני החיילים היהודים מרוסיה — יראה בכך הכרת-תודה מצידו.

הקיסר לא ראה בבקשת הרופא, שהציל את חייו, בקשה מופרזת. עוד באותו יום העביר קיסר גרמניה מסר חד-משמעי לצאר הרוסי כי החליט להעניק לשני הנמלטים מקלט בארצו ובזאת שם קץ לפרשה.

בשוב הרופא לברלין, גולל — אחוז התפעלות — את הקורות אותו באוזני הרב הופמן, וזה הורה לו לשמור את הסיפור בסוד. ואמנם באותה העת רק מעטים ידעו על שאירע.

דבר המעשה זכה לפרסום רק שנים רבות לאחר מכן, כאשר הופיע בהקדמה לספרו של הרב דוד-צבי הופמן — שו"ת 'מלמד להועיל'.

להציץ במיקרוסקופ ולמצוא את הבורא

ברק, הנושא הזה עורר מאז ומעולם את סקרנותי כששבת ארצה, הדבר הכמעט ראשון שעשיתי הוא להתקשר לאותו טלפון. הקול שמעבר לקו התעניין אם אני שומר מצוות. משנענה בשלילה, נפרד ממני לשלום. לא נעלבתי. להפך, זה גירה עוד יותר את סקרנותי."

תכלית החיים

וכך, אט-אט, בעזרה של שכן שומר מצוות, החל הד"ר איסקוב לבקר בבית-הכנסת, לקיים מצוות וללמוד תורה. במיוחד נמשך אל הצדדים הנסתרים של התורה. הוא למד קבלה וחסידות, לצד גמרא ומשנה, ופתאום חש כי התמונה מתבהרת והולכת.

"קלטתי שיש בעל-בית לעולם, הבורא אותו ומשגיח עליו בכל רגע. הידע שצברתי במשך השנים רק העצים את האמונה בה' שנתחזקה בי. הרגע שבו הגעתי לתחושת ודאות בדבר קיומו של הבורא, ושאוני, כבן-אדם וכיהודי, יציר-כפיו – היה רגע של התרגשות גדולה ושל התעלות רוחנית עצומה. סוף-סוף הבנתי את תכלית החיים."

הד"ר איסקוב: "רגע ההכרה בבורא עולם"

"הסדר והחוקיות המופלאים, ברמה מיניאטורית כל-כך, האירו בי את ההכרה שמאחורי כל זה חייבים לעמוד מחשבה ותכנון מדוקדקים."

הסקרנות גברה

המעבר משאלות ומתהיות לקבלת תשובות אירע בשנת תשמ"ח, כאשר נשלח מטעם משרד הבריאות למוסקווה, לבחון שיטת ניתוח ייחודית של רופא עיניים מסויים. פריצת-דרך רפואית הוא לא מצא שם ("זו נתגלתה כגימיק שאין מאחריו דבר"), אך הוא גילה שם את ראשית דרכו אל התורה.

"בבית-הכנסת הגדול במוסקווה גיליתי ספר ברוסית העוסק בצפונות התורה, עם מספר טלפון... בבני-

ס דר יומו של הד"ר יצחק איסקוב, מבכירי רופאי-העיניים, בתחומי, עמוס לעייפה, כמעט בלתי-אנושי: עם שחר – תפילת ותיקין, בבוקר – עבודה במרכז הרפואי וולפסון (שם הוא עומד בראש השירות לניתוחי קטרקט), בצהריים – הרצאות על רפואת עיניים באוניברסיטת תל-אביב, אחר-צהריים – בקליניקה הפרטית שלו להיפנוזה קלינית, ובלילה – תפילת ערבית ושיעורי תורה בבית-הכנסת שליד ביתו.

סיפורו של הד"ר איסקוב (64) מבתים חוצה ימים וארצות. הוא נולד בסופיה, בירת בולגריה. הוריו היו "רחוקים מיהדות", כהגדרתו. כהגדרתו. בגיל תשע עלה עם משפחתו ארצה. בתום שירותו הצבאי החליט לחזור לבולגריה, ללמוד שם רפואה. "משפחתנו הייתה עשירה ולאחר שהמסטר הקומוניסטי הבולגרי הלאים את רכושה, הוא שב והפשירו, בתנאי שהספיק לא יוצא מתחומי המדינה. יכולתי אפוא ללמוד רפואה ולחיות שם בשקט ובשלווה."

תכנון הכרחי

מגיל צעיר מאוד העסיקוהו מחשבות על תכלית החיים ומשמעותם. אלה נתעצמו ככל שנתודע יותר למורכבותו של גוף האדם. הוא ניסה למצוא תשובות אצל נזיר הודי, שבא לסופיה לסדרת הרצאות בתורת המזרח; טעם ולא שבע.

לאחר שבע שנות לימודים שב ארצה, והחל לעבוד בהדסה עין-זרם ובדונולו (ביפו, שבינתיים נסגר). זמן-מה לאחר מכן ביצע באוניברסיטת בראילן עבודת מחקר על מבנה התא, באמצעות מיקרוסקופ אלקטרוני. ההתבוננות המתמשכת בחלקיקים הזעירים ביותר, שממנו בנוי התא, הפעימה אותו.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

חינוך במשפחה גדולה

שאלה: האם מצוקת הפרנסה מתירה להורים להקדיש שעות רבות לעבודה, גם כשהדבר בא על-חשבון חינוך הילדים?

תשובה: אמרו חז"ל: "מי שברא יום, ברא פרנסתו". נקודת-המוצא של יהודי היא האמונה, שהקב"ה "זן את העולם כולו בטובו, בחן, בחסד וברחמים", והוא דואג מראש לפרנסת כל נפש. אלא שהפרנסה באה מאת הקב"ה בתוך כלי שאותו צריך האדם לעשות, בבחינת "ובירכך ה' אלוקיך בכל אשר תעשה". מכאן ברור, שהקב"ה אינו מצפה מאדם לעשות כלי לפרנסה שלא כרצונו.

כשם שהכלי לפרנסה צריך להיות כשר, טהור ונקי, כך יש לו גם מגבלות של זמן. לא ייתכן שהפרנסה תבוא על חשבון התפילה וקביעת עיתים לתורה. כמרכז לא ייתכן שתבוא על חשבון חינוך הילדים. אדם שנדרש לעבוד באופן שלא יוכל להעניק את המינימום לילדיו – עליו לדעת שאין זה הכלי המתאים לפרנסתו.

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי

מבטחים זוכים

עושים ביטוח מקיף לרכב או ביטוח דירה כולל רעידת אדמה וזוכים בזוג משקפי שמש יוקרתיים של אופטיקנה

מאמינים בביטוח כהלכה

1800-39-33-39

ה ד ש !

נשמה עם עצמה

סיפורם המרתק של בני-ישיבה, היוצאים למסע-רוחני בחיפוש דרך רוחנית בעבודת ה'. במהלך המסע הם מתלבטים בשאלות קשות ומגלים עולמות קסומים.

ספר מסעיר, מחדש ומעורר מחשבה מאת מנחם ברוד

הפצה: 'יודאיקה', 1-700-704120

פותחים שנה עם "שולחן שבת"

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר מחותניו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנת בכרטיס אשראי (ולא תוספת דמי משלוח): 'יודאיקה', 1-700-704120